

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Факультет мистецтв

«Затверджую»

В.о. ректора

Володимир КРАВЕЦЬ

«27» березня 2025 року

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
зі спеціальності В2 «ДИЗАЙН»
Освітня програма Дизайн

при вступі на навчання для здобуття ступеня «Магістр»

Тернопіль 2025

Програма фахового вступного випробування зі спеціальності В2 ДИЗАЙН при вступі на навчання для здобуття ступеня «Магістр». Тернопіль, 2025. 4 с.

Програму склали:

Гарант освітньої програми, доцент кафедри образотворчого мистецтва, дизайну та методики їх навчання, кандидат мистецтвознавства Маркович М.Й

Доцент кафедри образотворчого мистецтва, дизайну та методики їх навчання, кандидат педагогічних наук Мацишина З.А.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма письмового фахового іспиту виявляє практичний рівень підготовки абітурієнтів при вступі на навчання за спеціальністю «Дизайн» для здобуття ступеня «Магістр», яка включає виконання завдань з дизайну.

Вимоги до проведення фахового іспиту укладені відповідно до освітньої програми підготовки магістрів за освітньої програмою «Дизайн» за спеціальністю 022 Дизайн та до навчальних програм фахової підготовки здобувачів. Підходи до складання та оцінювання фахового іспиту розроблено відповідно до методики впровадження новітніх технологій навчання, що ґрунтуються на новому баченні подання та засвоєння знань та умінь вступників. Тривалість проведення фахового іспиту для здобуття ступеня «магістр» становить 3 години. Сутність вступного фахового іспиту полягає у встановленні відповідності фактичного рівня підготовки вступників вимогам освітньої програми. З цією метою атестаційна комісія визначає рівень науково-теоретичної та практичної підготовки вступників. Фаховий вступний іспит для здобуття ступеня «магістр» за освітньою програмою «Дизайн» проводиться у формі письмового екзамену, під час якого вступник повинен показати знання та уміння, відповідно до кваліфікаційних вимог. Фаховий іспит проводиться за єдиним завданням згідно освітньої програми «Дизайн» підготовки магістра.

Структура і зміст фахового іспиту

1. Компетентнісні вимоги до вступників, які складають фаховий іспит для здобуття ступеня «Магістр» за спеціальністю В2 ДИЗАЙН,

Для успішного проходження фахового вступного іспиту вступники повинні володіти такими компетентностями:

- знає естетичні та правові норми взаємовідносин людей, суспільства, навколишнього середовища, вміє враховувати їх під час розробки технічних та соціальних проєктів;
- здатний на науковій основі організувати свою працю, володіє методами створення, зберігання, аналізу, синтезу, передачі, обробки, відображення емоцій, які застосовуються у сфері його професійної діяльності;
- вміє використовувати методи вирішення завдань при визначенні оптимальних співвідношень параметрів різних систем;
- спроможний в умовах розвитку наукового процесу та мінливої соціальної практики до перевірки накопиченого досвіду, аналізу своїх можливостей, вміє здобувати нові знання, використовуючи сучасні інформаційні технології;
- розуміє суть та соціальне значення своєї майбутньої професії, основні проблеми дисциплін з конкретної галузі його діяльності, бачить їх взаємозв'язок у цілісній системі знань;
- здатний до практичної діяльності, на підставі системного підходу та проведення якісного та кількісного аналізу;

2. Програма фахового іспиту

Розділ 1. Композиція в дизайні. Композиція як різновид творчої діяльності людини. Місце композиції у розвитку матеріальної культури людства. Визначення поняття «композиція». Види композиції. Закони та засоби композиції. Основні закономірності композиції. Композиційна рівновага. Різновиди симетрії. Композиційна асиметрія. Статика та динаміка як закономірності композиційних побудов. Масштаб і масштабність. Пропорції та пропорційність. Історія виникнення кольору. Колір та світло. Характеристики кольору. Синтез кольору. Кольоровий контраст. Багатомірна композиція. Ритм та стилізація. Орнамент та фактура. Об'ємно-просторова композиція. Колір та людина. Вплив кольору на людину. Колір в образотворчому мистецтві та матеріальній культурі. Використання кольору в дизайні. Побудова ахроматичних композицій із спрощених геометричних мотивів. Побудова орнаментальної композиції. Принципи побудови багатокольорових композицій. Принципи трансформації рослинних об'єктів в знакову форму.

Розділ 2. Дизайн-графіка. Сучасні засоби дизайн-графіки. Графічні засоби та психофізіологічні особливості сприйняття візуальної інформації. Форма в площині. Засоби графічних побудов. Композиція як засіб побудови цілого, складові та принципи організації. Кольорові рішення. Стилiзація та трансформація. Поняття художньої виразності, зображувальні засоби. Чорнобіла графіка. Первинні графічні елементи композиції. Виразні засоби дизайн-графіки і образне сприйняття зображення. Методи перетворення візуальних вражень від реальних об'єктів в узагальнений образ декоративних форм. Пошуки графічних засобів у відображенні змістів в дизайн-графіці. Зображення фігури людини: від реальних об'єктів в узагальнений образ проєктних форм. Графічні методи виконання фігурних композицій на площині. Основи моделювання та трансформування геометричних елементів. Графічний дизайн: засоби графічної візуалізації предметного середовища. Візуалізація створених об'єктів: форма, матеріали, освітлення. Пошук єдиного стильового рішення в графічному проєктуванні. Комплексне графічне відображення дизайн-проєкту.

Розділ 3. Передпроектний та проєктний аналіз в дизайні. Система чинників, що впливають на проєктне рішення. Соціально-культурний та соціально-економічний аналіз проєктної ситуації. Типологія дизайн-об'єктів. Аналіз досвіду проєктування аналогічних об'єктів: аналоги, прототипи, рекомендації до проєктування, наукові дослідження за темою проєкта. Аналіз потреб та вимог замовника. Художньо-стильовий аналіз. Шляхи активізації наукової творчості за допомоги загальнонаукових принципів. Оформлення результатів передпроектного аналізу. Проєктне завдання. Технічне завдання. Дизайн-концепція. Проєктний аналіз. Поточна верифікація проєктних пропозицій та рішень. Варіантне проєктування. Вибір та затвердження проєктних рішень. Методи та критерії поточної оцінки проєктних рішень. Рецензування та експертиза дизайн-проєктів та дизайн-об'єктів. Якість дизайн-проєкта. Відповідність завданню. Відповідність нормативним вимогам. Художньо-культурна якість. Економічна доцільність. Внутрішня та зовнішня оцінка дизайн-проєктів та дизайн-об'єктів. Методи та критерії оцінки проєктних рішень. Критично-оглядова робота та види її оформлення.

Розділ 4. Характеристика процесу проєктування. Розкрити визначення «проєктування». Вихідна інформація, необхідна для процесу проєктування об'єктів дизайну. Евристика як метод проєктування об'єктів дизайну. Евристичні методи творчості сучасного дизайнера, їх сутність. Визначення термінів «евристика», «методи евристики». Значення евристичних методів проєктування в творчості сучасного дизайнера. Дати характеристику 3-4 евристичних методів творчості (наприклад, неології, евристичного комбінування, інверсії), навести приклади будь-яких об'єктів дизайну у вигляді фор-ескізів. Комбінаторні методи проєктування об'єктів дизайну. Характеристика методів модульного проєктування та деконструкції. Що називається графічним проєктуванням. Що називається проєктним аналізом. Що включає в себе поняття «збір інформації». Які існують методи збору інформації. Етапи послідовної роботи над дизайн-проєктом. Характеристика етапів роботи над дизайн-проєктом: складання технічного завдання; передпроєктний етап (фор-ескіз, клаузура); ескізний проєкт; підбір матеріалів, складових елементів та обладнання; робочий проєкт. Вимоги до демонстраційного матеріалу дизайн-проєкту. Проєктування та моделювання об'єктів дизайну.

Завдання для фахового вступного іспиту: Дизайн-розробка ескізного проєкту об'єкту дизайну на задану тематику.

Матеріали: папір формату А-3, туш, лінер, кольорові олівці, фарби.

Вимоги: Завдання виконати в трьох проєкціях та перспективному або аксонометричному зображенні з введенням кольору, відображенням акценту композиції, використанням основних засобів композиції та анотацією.

1. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінку «відмінно» – 176-200 – заслуговує абітурієнт, який виконав повний обсяг роботи, композиційно правильно розташував об'єкти на плані, дотримався пропорцій, виявив відмінні знання дендрології при підборі асортименту рослин.

Оцінку «добре» – 141-175 – ставиться вступнику, який виконав повний обсяг роботи, але в роботі є незначні помилки: недосконале композиційне рішення простору та розташування об'єктів на плані, виявив добрі знання з матеріалознавства

Оцінку «задовільно» – 101-140 – заслуговує абітурієнт, який виконав повний обсяг роботи, але в роботі є значні помилки: невдале композиційне рішення простору та неправильне розташування об'єктів на плані, слабкі знання з матеріалознавства.

Оцінка «незадовільно» – 0-100 – оцінка «не склав» виставляється, якщо абітурієнт виконав завдання, але в роботі допустив низку помилок: не розкрив композиційного рішення простору, проявив незнання дендрологічних особливостей рослин.

2. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Адамс Ш. Як дизайн спонукає нас думати. Київ : ArtHuss, 2022. 256 с.
2. Відновлення історичних об'єктів ландшафтної архітектури. А.Д. Жирнов, О.К. Вільгельм. К.: ДАКККиМ, 2002. 50 с.

3. Емброуз Г., Леонард Н. Основи. Графічний дизайн. Генерування ідей. Київ: ArtHuss, 2019. 192 с.
4. Жирнов А.Д. Ландшафтна архітектура. Ч. 1. Генеза та розвій форм садово-паркового мистецтва. – К.: ДАКККиМ, 2002. 122 с.
5. Костенко Т.В. Основи композиції та тримірного формоутворення: навч.-метод. посіб. Харків: ХДАДМ, 3003. 255 с.
6. Крижанівська Н.Я. Основи ландшафтного дизайну. К.: «Ліра-К», 2009. 218 с.
7. Кузнецова Н. В., Нечипорук М.В. Естетика товарів і дизайн: навч. посіб. Харків: ХАІ, 2011. 122 с.
8. Колесников О. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. 2-ге вид., випр. і доп. К. : ЦУЛ, 2011. 144 с.
9. Лаптон Е., Коул Філіпс Дж. Графічний дизайн: нові основи. Київ: ArtHuss, 2020. 262 с.
10. Ніколаєва Т. В., Ніколаєва Т. І., Баранова А. І. Комплексне дизайнпроектування: навч. посібник. Київ : КНУТД, 2018. 256 с.
11. Сен-Клер К. Потаємне життя барв. КМ-БУКС, 2021. 296 с.
12. Сухенко В.О. Рисунок. Навчальний посібник Київ: «BONA MENTE», 2004.206 с.
13. Пічкур М.О. Теорія і практика композиції: навч. посібн. Харків: ПромАрт,2021. 248 с.
14. Поліщук А.А. Теорія і практика графіки: навч. посібн. Київ: ун-т ім. Б. Грінченка, 2015. 212 с.
15. Потрашкова Л.В. Основи композиції та дизайну: навч. посіб. Харків: ХНЕУ,2008. 148 с.
16. Хеллер С., Кваст С. Графічні стилі. Від вікторіанців до хіпстерів. Київ: ArtHuss, 2019. 296 с.